

2013-12-30

Yttrande över Naturvårdsverkets och Boverkets utvärdering och översyn av utfall och tillämpning av de nya strandskyddsreglerna

Hela Sverige har tagit del av den utvärdering av utfall och tillämpning av de nya strandskyddsreglerna som infördes 2009 och 2010. Utvärderingen har genomförts av Naturvårdsverket och Boverket.

Hela Sverige vill inledningsvis uttala sin uppskattning för regeringens beslut från april 2013 att inrätta en strandskyddsdelegation som en arena för erfarenhetsutbyte och dialog vid tillämpningen av de nya reglerna.

Utvärderingen konstaterar att strandskyddsreglerna i Sverige har gett unika och varierande strandmiljöer tillgängliga för allmänheten. Påståendet kan ifrågasättas. Det kan gälla de tusentals sjöar och vattendrag som finns på landsbygden. Vad beträffar områden runt Sveriges största städer, till exempel Stockholms skärgård, där bebyggelse ända ner till strandlinjen är vanlig, och där behovet för tillgänglighet borde vara störst, där gäller inte påståendet.

Tidigare strandskyddsregler har tidigare lagt en död hand över möjligheterna till lokal utveckling på landsbygden. Med en god fysisk planering lokalt och regionalt, borde betydande lättnader i strandskyddsreglerna inte motverka det behov som finns att värna allmän tillgänglighet och livsvillkor för djur- och växtliv.

Det står klart att de nya strandskyddsreglerna inte har fått genomslag utan i många fall snarast motsatt effekt. Det beror främst på att tillämpningen varit för restriktiv på landsbygden, men också på oklarheter i lagtexten.

Hela Sverige ifrågasätter om det enbart, som utvärderarna skriver, är ytterligare vägledning som kommuner och länsstyrelser behöver för tillämpning och tolkning av de särskilda skälen. Det verkar i många fall vara en vilja att inte följa de nya lättnaderna, varför behovet av en tydligare lagstiftning inte bör uteslutas.

Hela Sverige ska leva delar inte utvärderarnas förslag att de generella förordnandena om undantag från strandskydd upphör att gälla. Motiveringen att det skulle leda till mer enhetlig tillämpning är vilseledande då tillämpningen också skulle försvåra ett mer flexibelt strandskydd.

Hela Sverige ser positivt på förslaget att införa lättnader i strandskyddet för mindre sjöar och vattendrag. Däremot anser vi att det bör vara ett generellt undantag och att det inte kan prövas i varje enskilt fall, såsom utvärderarna föreslår. Vidare bör tolkning och definitioner av t.ex. "mindre" och "strandskyddets syften" förtydligas och inte bli tillämpade för snävt. Det lokala inflytandet behöver också stärkas vid planering och beslut.

Hela Sverige ska leva vill avslutningsvis betona att förutsättningarna för en landsbygdsutveckling är att landsbygden kan utnyttja de resurser som finns där. Inte bara genom att vara en plats för uttag av råvaror, om det så gäller ovan eller under jord, vattenkraft etc, utan också genom att landsbygden får en möjlighet att utveckla de förutsättningar som finns med en attraktiv miljö för boende och rekreation. Vi anser att med den stora och rika mångfald av sjöar och vattendrag som finns i Sverige är det fullt möjligt att tillgodose såväl landsbygdens som allmänna naturvårds- och rekreationsintressen.

Med vänlig hälsning

Staffan Nilsson
Ordförande

Staffan Bond
Verksamhetschef